

The KVVO logo is located in the top right corner. It consists of the letters 'kvvy' in a white, lowercase, sans-serif font, centered within a blue circular graphic that has a gradient from light blue to dark blue. The logo is set against a dark blue background that is part of a larger blue shape on the page.

kvvy

Pirkanmaan haja-apu 2018 -hankkeen jätevesineuvonta loppuraportti

Lauri Sillantie

RAPORTTI

2018

1097/18

Pirkanmaan haja-apu 2018
-hankkeen jätevesineuvonta
loppuraportti

Loppuraportti nro 1097/18, 18.12.2018

Sillantie, L. 2018. Pirkanmaan haja-apu 2018 -hankkeen jätevesineuvonta. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Loppuraportti nro 1097/18. 7 s.

Tekijä:

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Lauri Sillantie, ympäristöasiantuntija, FM

Rahoittaja:

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

<i>Tekijä</i>	Lauri Sillantie, Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY)
<i>Hanke</i>	Pirkanmaan haja-apu 2018, loppuraportti
<i>Raportointiväli</i>	1.3-30.11.2018
<i>Hankealue</i>	Pirkanmaa
<i>Rahoitus</i>	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yhteenveto hankkeen toimista

Pirkanmaan haja-apu 2018 oli Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY) toteuttama haja-asutusalueen jätevesineuvonnan hanke. Hanke oli jatkoa vuodesta 2008 alkaen tehdyille neuvontatyöille. Hanketta rahoitti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristöministeriön haja-asutuksen jätevesineuvontamäärärahoista. Hanke toteutettiin ajalla 1.3.–30.11.2018.

Neuvontaa tehtiin edellisen hankevuoden tavoin vain yleisneuvontana. Hankkeen tavoitteena oli pääosin aktiivisen yleisneuvonnan ja mediatyön keinoin toteuttaa haja-asutuksen jätevesineuvontaa Pirkanmaalla. Viestintä- ja tiedotustoimet onnistuivat hyvin ja tietoon tuli 18 lehtijuttua, jotka käsittelivät hankkeen jätevesineuvontaa.

Neuvontatapahtumia toteutettiin yhteensä 20 kpl 14 eri kunnan alueella. Neuvontapisteille ja yleisötilaisuuksiin osallistui yhteensä 339 kiinteistönomistajaa. Suurin osa neuvontatapahtumista pidettiin kesätapahtumien ja torien yhteydessä. Puhelin- ja sähköpostineuvontaa tarjottiin koko hankealueen asukkaille ja mökkiläisille. Hankeaikana puhelin- ja sähköpostineuvontaa annettiin 151 kiinteistönomistajalle.

Neuvontapisteillä käyneet kiinteistönomistajat pitivät puolueettoman neuvonnan saataavuutta hyvänä ja tarpeellisena palveluna ja neuvonta oli pääosin mielekästä. Neuvonnassa korostui selkeästi ranta-alueiden mökkiläiset. Neuvontahankkeelle esitettyjen kysymysten ja yhteydenottojen perusteella kiinteistönomistajat ovat selkeästi aktivoituneet selvittämään jätevesijärjestelmiensä tilaa sekä uusimistarvetta. Järjestelmän saneerausta on mahdollisesti suunniteltu jo jonkin aikaa ja taustaselvittely on melko pitkällä. Neuvonnan avulla haettiin konkretiaa lainsäädännön vaatimuksiin ja varmistusta omiin suunnitelmiin.

Kesän kokemusten perusteella on odotettavissa, että aktivoituminen ja järjestelmien saneeraukset lisääntyvät siirtymäajan loppumisen lähestyessä. Neuvontaa tarvitaankin varmasti myös ensi vuonna, kun siirtymäajan päätyminen lähestyy.

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	1
2. HANKEORGANISAATIO	2
3. HANKKEEN TIEDOTUS JA YLEISNEUVONTA	2
3.1 Yleisötilaisuudet ja neuvontapisteet	2
3.2 Tiedotus- ja viestintä	3
3.3 Puhelin- ja sähköpostineuvonta	4
3.4 Saneerauskohteet	5
4. KOKEMUKSET	5

VIITTEET

LIITTEET

- Liite 1. Tiskiliinon malli
- Liite 2. Yhteenveto hankkeen yleisötilaisuuksista
- Liite 3. Yhteenveto hankkeen tiedotustoimista

Pirkanmaan haja-apu 2018 -hankkeen jätevesineuvonta loppuraportti

1. Johdanto

Haja-asutusalueen jätevesilainsäädännöstä on käyty keskustelua yli kymmenen vuotta. Myös jätevesijärjestelmien kunnostamisen siirtymäaika on jatkettu toistamiseen. Nykyinen lainsäädäntö astui voimaan 3.4.2017. Vuonna 2017 uudistetussa ympäristönsuojelulaissa (527/2014) määriteltiin ennen vuotta 2004 rakennettujen kiinteistöjen siirtymäajan loppumiseksi 31.10.2019. Siirtymäaika jätevesijärjestelmien saneeraukselle koskee erityisen herkkiä alueita, eli ranta- ja pohjavesialueille sijoittuvia kiinteistöjä. Muilla alueilla järjestelmän saneerauksen voi tehdä vapaalla aikataululla, mutta kuitenkin viimeistään tiettyjen isompien remonttien yhteydessä.

Lainsäädännön vaatimusten lisäksi myös jätevesijärjestelmien toimivuudesta on esitetty erilaisia näkemyksiä vuosien saatossa. Asukkaille kokonaistilanne on ollut hankala. Kiinteistönomistajien on ollut vaikea tietää, mitä omalla kiinteistöllä olisi järkevintä tehdä ja missä vaiheessa. Yli puolet vakituisten asuinkiinteistöjen jätevesijärjestelmistä on aikaisempien neuvontahankkeiden perusteella kuitenkin yli 25 vuotta vanhoja. Jätevesijärjestelmän elinkaareissa se tarkoittaa, että kunnostustoimia tarvitaan paikaisesti.

Lainsäädännön toistuvista muutoksista sekä jätevesijärjestelmien toimivuuden arvostelusta johtuen kiinteistönomistajat ovat pitkälti jättäneet järjestelmän saneerauksen vielä tekemättä. Aikaisempien neuvontahankkeiden perusteella järjestelmien uusimistarve jollakin tasolla tunnistetaan, mutta asiaa ei ole vielä toistaiseksi lähdetty viemään eteenpäin.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVY) on tehnyt puolueetonta jätevesineuvontaa Pirkanmaalla vuodesta 2008 alkaen. Neuvontaa on tehty sekä Maaseuturahaston rahoituksella vuosina 2008–2012 että Pirkanmaan ELY-keskuksen rahoituksella vuosina 2012–2018. Lisäksi yhdistys on tehnyt jätevesineuvontaa Hämeessä Hämeen ELY-keskuksen rahoituksella vuosina 2013–2018. Vuoden 2018 loppuun mennessä yhdistys on antanut kiinteistökohtaista jätevesineuvontaa yli 8300 kiinteistöllä, joista noin 4800 käyntiä Pirkanmaan kunnissa. Lisäksi Pirkanmaalla on pidetty yli 180 yleisötalouksia, jotka ovat tavoittaneet yli 5200 asukasta.

Pirkanmaan haja-apu 2018 –hanke jatkoi aiemmissa hankkeissa tehtyä neuvontatyötä. Hankkeen tavoitteena oli pääosin aktiivisen yleisneuvonnan ja mediatyön keinoin toteuttaa haja-asutuksen jätevesineuvontaa Pirkanmaalla. Lisäksi puhelin- ja sähköpostineuvontaa tarjottiin koko hankealueen asukkaille ja mökkiläisille. Hanke toteutettiin yhteistyössä hankealueen kuntien kanssa.

Hanketta rahoitti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristöministeriön haja-asutuksen jätevesineuvontamäärärahoista. Hanke päättyi 30.11.2018

2. Hankeorganisaatio

Hankkeen operatiivisesta toiminnasta vastasi ympäristöasiantuntija FM Lauri Sillantie, jonka tehtäviin kuului hanketoimien suunnittelu ja järjestäminen, sidosryhmä- ja kuntayhteistyö, käytännön neuvontatoimia sekä hankkeen raportointi. Sillantie vastasi myös samaan aikaan toteutettavan Hämeen neuvontahankkeen operatiivisesta toiminnasta.

Hankkeen osa-aikaisena hankevastaavana toimi FM Satu Heino. Hankevastaavan tehtävänä oli vastata hankkeen hallinnon ja rahoituksen hoitamisesta. Hankkeen kirjanpidosta vastaa KVVY:n taloushallinto.

Jätevesineuvojana hankkeessa toimi Antero Uurtamo. Jätevesineuvoja toteutti käytännön neuvontatyötä yleisneuvonnan osalta. Uurtamo toimi myös samaan aikaan toteutetun Hämeen neuvontahankkeen neuvojana. Hankkeen kokonaistyöaika oli yhteensä noin 4 henkilötyökuukautta.

Hankkeen alkaessa Pirkanmaan Ely-keskuksen vesitalousasiantuntija Riitta Syvälän kanssa pidettiin neuvonnan suunnittelupalaveri. Hanketta varten ei perustettu ohjausryhmää.

3. Hankkeen tiedotus ja yleisneuvonta

Edellisen hankevuoden tavoin yleisneuvonnan tarve oli selkeästi lisääntynyt suhteessa aiempiin vuosiin. Hankkeessa yleisneuvontaa tehtiin kuntien ja paikallisten yhdistysten toiveiden sekä hankepäättöksen mukaisesti. Mahdollisuutta neuvontaan markkinoitiin laajasti kylissä toimiville yhdistyksille. Lisäksi yhteistyötä on tarjottu alueella toimiville jätehuoltoyhtiöille, jätevesisuunnittelijoille ja muille yhteistyötahoille. Hanke myös osallistui valtakunnalliseen jätevesiviikkoon tiedotteiden ja medianäkyvyyden osalta.

Osana neuvontapisteiden markkinointia ja houkuttelevuutta hankkeelle teetettiin tiskiliinoja jaettavaiksi neuvontapisteillä ja muissa tapahtumissa. Tiskiliinan malli on esitelty liitteessä 1.

3.1 Yleisötilaisuudet ja neuvontapisteet

Hankkeessa toteutettiin yhteensä 20 neuvontapistettä ja yleisötilaisuutta. Suurin osa näistä oli erilaisia kesätapahtumia, Ekokumppanien koordinoimia Ympäristötoreja tai viikkotoreja. Jätevesineuvontaa pyydettiin myös muutaman paikallisyhdistyksen kesätapahtumaan. Hanke myös piti esityksen kansainvälisen kuivakäymäläkonferenssin Suomi-päivässä.

Kesäkiertueen toteutus oli käytettävissä oleviin resursseihin nähden kattava ja neuvontatapahtumia pidettiin 14 kunnan alueella Pirkanmaalla. Kaikki hankkeelle tulleita neuvontapyyntöjä ei pystytty toteuttamaan, mutta näihin tapahtumaan lähetettiin tarvittaessa jätevesiesitteitä ja muuta jaettavaa materiaalia.

Neuvontapisteillä esitetyt kysymykset olivat aikaisempia vuosia tarkempia ja tietoa haluttiin usein juuri saneerauksen toteuttamiseen tai tarkemmin järjestelmävalintaan. Myös paikallisista määräyksistä tuli paljon kysymyksiä. Neuvontapisteillä korostui ranta-alueille sijoittuvien kesämökkien jätevesikysymykset. Neuvontapisteillä käyneet kiinteistönomistajat pitivät puolueettoman ja ajantasaisen neuvonnan saatavuutta hyvänä ja tarpeellisena palveluna.

Kuva 3.1. Neuvontapisteillä kuntalaiset ja kesäasukkaat saivat esittää tarkempia kysymyksiä jätevesijärjestelmistä, paikallisista määräyksistä ja remontin toteutuksesta.

Neuvontapisteillä ja yleisötapahtumissa tavoitettiin yhteensä 339 henkilöä. Yleisötilaisuuksiin ja neuvontapisteille on osallistunut keskimäärin 17 henkilöä per tapahtuma. Kesäkiertueen neuvontatapahtumia mainostettiin yhdistyksen nettisivuilla www.kvvy.fi/tapahtumakalenteri ja yhteistyötahojen avulla sekä tarvittaessa maksetuilla mainoksilla paikallislehdissä. Mahdollisuutta pyytää neuvoja pitämään esitys tai neuvontapiste markkinoitiin myös kylissä toimiville yhdistyksille. Jätevesineuvonnan tilanteesta kerrottiin myös KVVY:n oman tiedotuksen ja viestinnän yhteydessä. Yhteenveto Pirkanmaan haja-apu 2018 -hankkeen yleisneuvontatapahtumista on koottu liitteeseen 2.

3.2 Tiedotus- ja viestintä

Hanke julkaisi neljä paikallista tiedotetta, jotka liittyivät lähinnä neuvonnan kesäkiertueeseen ja neuvonnan saatavuuteen alueella. Lisäksi julkaistiin kolme valmista juttuvinkkiä koko Pirkanmaan mediat kattavana jakeluna. Juttuvinkkien ja tiedotteiden pohjalta tietoon tuli 18 lehtijuttua, jotka käsittelivät hankkeen jätevesineuvontaa. Tiedotus onnistui lehtijuttujen määrän perusteella varsin hyvin ja suurin osa jutuista oli hyvin kirjoitettuja ja motivoivia (kuva 3.2). Tiedotejakelussa on useita kymmeniä tiedotusvälineitä, joten juttuja on saatettu tehdä enemmän kuin hankkeen tietoon tuli. Myös toimialueen kunnille lähetettiin muutama tiedote. Osa kunnista julkaisi tiedotteita nettisivuillaan. Yhteenveto hankkeen tiedotustoimista on koottu liitteeseen 3.

Hanke tiedotti yleisneuvonnan saatavuudesta nettisivuilla www.kvvy.fi/jatevesi. Hanke myös julkaisi juttuja yhdistyksen Facebook-tilillä www.facebook.com/kvvyry/.

tai aloitettuun jätevesiremonttiin. Myös lainsäädännön tulkintaan kaivattiin usein apua. Neuvontapyyntöjen ajoittumisessa oli nähtävissä lehtijuttujen vaikutus. Paikallislehdessä ilmestyneen jutun julkaisua seuraavilla viikoilla tuli alueelta neuvontapyyntöjä. Lisäksi erityisesti loka-marraskuun vaihteessa neuvontapyyntöjä tuli paljon. Samaan aikaan useassa lehdessä oli juttua siirtymäajan päättymisestä vuoden kuluttua.

3.4 Saneerauskohteet

Neuvontahankkeen tavoitteena oli järjestää jätevesijärjestelmän uusimisen yhteyteen asennusnäytös tai mediatapahtuma. Kertomalla saneerauksista saadaan asialle positiivista medianäkyvyyttä sekä tiedotettua kiinteistönomistajille uusimisprosessin työvaiheista.

Potentiaalisia saneerauskohteita kartoitettiin kevään ja kesän aikana alueella toimivilta jätevesisuunnittelijoilta. Suunnittelijoilla oli useita laitteistojen asennuksia sovittuna alkukesälle, ja muutenkin asennus- ja suunnittelutöitä kuului olevan enemmän kuin aikoihin. Näistä asennuskohteista moni kiinteistönomistaja ei kuitenkaan päästänyt ulkopuolisia katsomaan asennuksia.

Hanke sai luvan osallistua yhteen Pirkanmaan alueella toteutettuun jätevesijärjestelmän uusimiseen (kuva 3.3), lisäksi Hämeen hankealueelta toteutui kaksi kohdetta. Saneerauskohteeseen kutsuttiin hankkeen toimesta paikallislehti paikalle. Saneerauskohteista tehtiin myös omat alisivut, jossa asennuksen eteneminen ja järjestelmä esiteltiin lyhyesti www.kvvy.fi/saneerauskohteita.

Kuva 3.3. Uudeksi jätevesijärjestelmäksi Parkanossa toteutettiin kaksoisviemärointi moduulisuodatuksella.

4. Kokemukset

Neuvontahankkeelle esitettyjen kysymysten ja yhteydenottojen perusteella kiinteistönomistajat ovat selkeästi aktivoituneet selvittämään jätevesijärjestelmiensä tilaa sekä uusimistarvetta. Järjestelmän saneerausta on mahdollisesti suunniteltu jo jonkin aikaa ja uusimistyö on ainakin taustaselvittelyn osalta jo melko pitkällä. Neuvonnassa haettiin myös konkretiaa lainsäädännön vaatimuksiin ja varmistusta omiin suunnitelmiin. Myös suunnittelijoilta tulleen palautteen mukaan yhteydenotot ovat selkeästi lisääntyneet suhteessa aikaisempiin vuosiin. Tästä kertoo osaltaan myös muutamien asennusnäytöskohteiden onnistuminen.

Neuvontapisteillä käyneet kiinteistönomistajat pitivät puolueettoman neuvonnan saatavuutta hyvänä ja tarpeellisena palveluna ja neuvonta oli pääosin mielekästä. Neuvontapisteiden välillä oli

aikaisempien vuosien tapaan suurta hajontaa kävijämäärissä. Hankkeelle teetetyt tiskiliinat houkuttelivat ihmisiä neuvontaständille ja toimivat hyvin keskustelunavauksena jätevesiasioihin. Neuvonnassa korostui selkeästi ranta-alueiden mökkiläiset.

Kesän ja syksyn kokemusten perusteella on odotettavissa, että aktivoituminen ja järjestelmien saneeraukset lisääntyvät siirtymäajan loppumisen lähestyessä. Puhelin- ja sähköpostineuvonnassa koettiin myös selvää nousua loka-marraskuun vaihteessa kun siirtymäaikaa oli tasan vuosi jäljellä. Neuvontaa tarvitaankin varmasti myös ensi vuonna, kun siirtymäajan päättymisen lähestyy.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Tekijä:

Ympäristöasiantuntija, FM

Lauri Sillantie

Jakelu sähköisenä

KEHA-keskus (kirjaamo.keha@ely-keskus.fi)

Pirkanmaan ELY-keskus, Riitta Syväälä (riitta.syvala@ely-keskus.fi)

Pirkanmaan ELY-keskus, kirjaamo (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi)

Suomen ympäristökeskus, Johanna Kallio (johanna.kallio@ymparisto.fi)

Hämeenkyrön kunta, Kaisa Pieniluoma (kaisa.pieniluoma@hameenkyro.fi)

Ikaalisten kaupunki, Teijo Jokinen (teijo.jokinen@ikaalinen.fi)

Kangasalan kaupunki, Taru Lainkari (taru.lainkari@kangasala.fi)

Kangasalan kaupunki, Tuomo Antila (tuomo.antila@kangasala.fi)

Lempäälän kunta, Elina Laukkanen (elina.laukkanen@lempaala.fi)

Mänttä-Vilppulan kaupunki, Helena Jokinen (helena.jokinen@keuruu.fi)

Nokian kaupunki, Raimo Tuohisaari (raimo.tuohisaari@nokiankaupunki.fi)

Nokian kaupunki, Tiina Vermaete (tiina.vermaete@nokiankaupunki.fi)

Oriveden kaupunki ja Juupajoen kunta, Tarja Viteli (tarja.viteli@orivesi.fi)

Parkanon kaupunki ja Kihniön kunta, Taina Bister (taina.bister@parkano.fi)

Pirkkalan kunta, Vesa Vanninen (vesa.vanninen@pirkkala.fi)

Pälkäneen kunta, Laura Kokko (laura.kokko@palkane.fi)

Ruoveden kunta, Anna Tiainen (anna.tiainen@ruovesi.fi)

Ruoveden kunta, Hanna Honkanen (hanna.honkanen@ruovesi.fi)

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta, Kaija Ekonen (kaija.ekonen@sastamala.fi)

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta, Risto Ekonen (risto.ekonen@sastamala.fi)

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta, ympäristönsuojelu (ymppi@sastamala.fi)

Tampereen kaupunki, Sanna Markkanen (sanna.markkanen@tampere.fi)

Tampereen kaupunki, Johanna Airola (johanna.airola@tampere.fi)

Valkeakosken ja Akaan kaupunki ja Urjalan kunta, Salla Syrjänen (salla.syrjanen@valkeakoski.fi)

Valkeakosken ja Akaan kaupunki ja Urjalan kunta, Heini Tanskanen (heini.tanskanen@valkeakoski.fi)

Vesilahden kunta, Sari Sassi (sari.sassi@lempaala.fi)

Virtain kaupunki, Sini Yli-Öyrä (sini.yli-oyra@virrat.fi)

Ylöjärven kaupunki, Pentti Keskitalo (pentti.keskitalo@ylojarvi.fi)

Ylöjärven kaupunki, Jenni Parviainen (jenni.parviainen@ylojarvi.fi)

Viitteet

Ympäristönsuojelulaki 527/2014

Työtä
puhtaan ympäristön
puolesta

kvvy.fi

Yhteenveto hankkeen yleisneuvontatapahtumista

Yleisötilaisuudet ja neuvontapisteet					
Ajankohta	Tilaisuuden tyyppi	Kunta	Tarkempi paikka	Tilaisuuden nimi ja kuvaus tapahtumasta	Osallistujamäärä
19.4.2018	Neuvontapiste	Lempäälä	Ideahuone	Fiksu Assa/jätevesiviikko	3
16.5.2018	Neuvontapiste	Virrat	Tori	Ympäristötori	8
20.5.2018	Kylmä neuvontapiste	Tampere	Vuores-talo/piha	Vuores-päivä	-
4.6.2018	Neuvontapiste	Tampere	Tammelantori	Tammelantorin ympäristötori	33
8.6.2018	Neuvontapiste	Vesilahti	Tori	Ympäristötori	11
11.6.2018	Yleisötilaisuus	Parkano	Kovesjoen kylätalo	Järvi-ilta Kovesjoella	30
13.6.2018	Neuvontapiste	Kangasala	Tori	Ympäristötori	12
16.6.2018	Neuvontapiste	Ikaalinen	Luhalahti	Huopion markkinat	17
20.6.2018	Neuvontapiste	Ikaalinen	Ikaalinen tori	Ikaalisten tori	19
27.6.2018	Neuvontapiste	Akaa	Toijala	Toijalan tori	13
28.6.2018	Yleisötilaisuus	Urjala	Urjalankylän koulu	Jätevesi-ilta	29
29.6.2018	Neuvontapiste	Parkano	Kaupungintalo	Ympäristötori	19
1.7.2018	Neuvontapiste	Kihniö	Kihniön keskusta	Kihniön markkina	6
4.7.2018	Neuvontapiste	Pälkäne	Luopioinen	Luopioisten yrittäjien pop-up tori	21
7.7.2018	Neuvontapiste	Orivesi	Orivesi	Rönnin lava	15
21.7.2018	Neuvontapiste	Punkalaidun	Särkän lava	Vehkajärven suojeluyhdistyksen kesätapahtuma	10
4.8.2018	Kylmä neuvontapiste	Parkano	Parkanon urheilutalo	Pirkanmaan Erämessut	-
15.8.2018	Neuvontapiste	Orivesi	Oriveden tori	Ympäristötori	5
22.8.2018	Yleisötilaisuus	Tampere	Hiedanranta, Kuivaamo	DT-konferenssin Suomi-päivä	55
25.8.2018	Neuvontapiste	Lempäälä	Kelhon kartano	Mäyhäjärven venetsialaiset	10
8.9.2018	Neuvontapiste	Ylöjärvi	Viljakkalan seurojentalo	Läheltä sinulle markkinat	6
15.9.2018	Neuvontapiste	Ikaalinen	Kompin hiekkakenttä	Kyrösjärvipäivä	17
					339
	Yleisötilaisuus	3			
	Neuvontapiste	17			
	Kylmä neuvontapiste	2			
		<u>22</u>			

Yhteenveto hankkeen tiedotustoimista

Hankkeen julkaisemat tiedotteet ja juttuvinkit

Julkaisupäivä	Jakelu	Tiedotteen otsikko
17.4.2018	Pirkanmaan mediat, kunnat, face	Jätevesiviikko käynnistää neuvontakauden
5.6.2018	Pirkanmaan mediat	Jätevesineuvoille on kysyntää
8.6.2018	Pirkanmaan kunnat	Jätevesineuvontaa kesätapahtumissa
13.6.2018	UutisOiva	Neuvojalta apua jätevesipulmiin
19.6.2018	Akaan seutu	Neuvojalta apua jätevesipulmiin
25.6.2018	Ylä-Satakunta	Neuvojalta apua jätevesipulmiin
19.7.2018	Punkalaitumen Sanomat	Neuvojalta apua jätevesipulmiin
18.10.2018	Pirkanmaan mediat, kunnat, face	Vuosi aikaa kunnostaa jätevesijärjestelmät – toimiin kannattaa ryhtyä jo talvella

Hankkeesta tehdyt jutut

Julkaisupäivä	Lehti/Radio/Muu kanava	Lehtijutun otsikko/Radio-ohjelma/Muu
Kevät 2018	Kuivike 2018	Pesuvesien käsittelyn vaihtoehdot
16.4.2018	Yle Tampere	Jätevesiviikko ja jätevesineuvonnan alkaminen
18.4.2018	Sydän-Hämeen Lehti	Reilu vuosi aikaa laittaa jätevesiasiat kuntoon
26.4.2018	Iltasanomat	Jätevesilain lähestyvä aikaraja huolestuttaa
4.6.2018	Aamulehti	Mökkien jätevesijärjestelmät kannattaa kunnostaa tänä kesänä
5.6.2018	Kansan Uutiset	Jätevesineuvontaa kesätapahtumissa Pirkanmaalla ja Hämeessä
1.6.2018	Sydän-Hämeen Lehti	Jätevesien käsittely puhdistaa lähiympäristöä
27.6.2018	Sydän-Hämeen Lehti	Jätevesineuvontaa Pop Up -illassa
28.6.2018	UutisOiva	Jätevesiasiat mietityttävät mökeillä
11.7.2018	Kangasalan Sanomat	Uudella umpisäiliöllä jätevesiasiat järjestykseen
11.7.2018	Akaan Seutu	Jätevesijärjestelmä valitaan mökin varustelutason mukaan
12.7.2018	Ylä-Satakunta	On korkea aika suunnitella jätevesiremonttia
25.10.2018	Urjalan Sanomat	Vuosi aikaa kunnostaa jätevesijärjestelmät
31.10.2018	Aamulehti	Rantakiinteistöjen jätevesijärjestelmien korjaamiseen on aikaa tasan vuosi – Lupahakemusten käsittely tulee ruuhkautumaan ensi kesänä
syksy 2018	Aquarius	Haja-asutuksen jätevesineuvontaa jo kymmenen vuotta
Syksy 2018	Ympäristö ja Terveys-lehti	Jätevesisaneeraukset rannoilla vilkastumassa neuvontaa tarvitaan edelleen
15.11.2018	UutisOiva	Jätevesijärjestelmät kuntoon viimeistään nyt
15.11.2018	Teisko-Aitolahti	Vajaa vuosi aikaa - Jätevesijärjestelmät pitää kunnostaa ranta- ja pohjavesialueilla